

REGULAMIN ODZNAKI TURYSTYCZNO-KRAJOZNAWCZEJ ŚLADAMI MAJORA „HUBALA”

I. POSTANOWIENIA OGÓLNE

1. Odznaka Śladami majora Henryka Dobrzańskiego „Hubala” została ustanowiona przez Zarząd Oddziału PTTK w Opocznie, zatwierdzona na zebraniu Zarządu w dn. 12.06.2001 r. i obowiązuje od dnia 2.06.2001. Autorem znaku graficznego jest mgr Zygmunt Policiński.
2. Celem Odznaki jest zachęcenie szerokich kręgów społeczeństwa oraz młodzieży do systematycznego poznawania Ziemi Opoczyńskiej, jej historii oraz miejsc związanych z pobytem oddziału majora „Hubala”.
3. Odznaka jest odznaką metalową, trzystopniową, o jednakowym wzorze dla wszystkich stopni. Stopnie różnią się kolorem metalu: brązowy, srebrny, złoty. Honorową odznakę otrzymują wybitni znawcy historii oddziału partyzanckiego.
4. Odznakę przyznaje Zarząd Oddziału PTTK w Opocznie na wniosek osoby zainteresowanej, złożony w biurze Oddziału, a zaopiniowany przez Oddziałową Komisję Krajoznawczą. Prawo do nadawania odznaki Honorowej posiada wyłącznie Zarząd Oddziału PTTK w Opocznie.

II. WARUNKI ZDOBYWANIA ODZNAKI.

1. O uzyskanie odznaki może ubiegać się każdy, kto ukończył dziesiąty rok życia i spełnił warunki wymagane niniejszym regulaminem.
2. Odznakę zdobywa się w czasie dowolnego rodzaju wycieczek: pieszych, kolarskich, samochodowych, przebiegających w okolicach miejsc, w których przebywał oddział partyzancki oraz udziału w uroczystościach i odczytach.
3. Miejsca te podane w załączniku do regulaminu.
4. W roku kalendarzowym można zdobyć odznakę w jednym stopniu.

III. WERYFIKACJA.

1. Podstawą weryfikacji odznaki jest kronika wycieczek prowadzona wyłącznie przez zdobywającego, potwierdzona przez uprawnionego przewodnika, kierownika wycieczek szkolnych, instruktora krajoznawstwa lub przewodnika turystyki pieszej, kolarskiej, motorowej.

2. Kronika powinna zawierać krótki opis zwiedzanych miejsc i obiektów, pieczętki, fotografie, podpisy osób uprawnionych.
3. Zapoznać się z historią oddziału majora „Hubala”.
4. Na srebrną odznakę zalecane jest zwiedzić Muzeum Pana Mariana Zacha w Studziannej-Poświętnym.
5. Dowodem zdobycia odznaki jest legitymacja wystawiona przez Zarząd Oddziału PTTK w Opocznie.
6. Odznaka jest płatna. W razie przyznania w trybie honorowym wyróżniona osoba otrzymuje ją bezpłatnie.
7. Interpretacja regulaminu należy do Zarządu Oddziału PTTK w Opocznie 26-300 Opoczno Pl. Kościuszki 14 A.

Regulamin opracowała Halina Kaftan

ZAŁĄCZNIK MIEJSC

CETEŃ. W miejscowości tej, po długiej tułaczce, nieliczny jeszcze oddział Hubala zajął kwaterę u gajowego Chahuły. Hubal nawiązał tu wkrótce kontakt z dawnym kawalerzystą, Eugeniuszem Wróblewskim, leśniczym z Dęby.

BIELAWY. W tutejszej leśniczówce oddział spędził wigilię Bożego Narodzenia, w czasie której, honory gospodarzy pełnili leśnicy Józef Żulikowski i jego żona. Obecni byli również przedstawiciele społeczeństwa kieleckiego i opoczyńskiego. Dzielono się opłatkiem. Majorowi życzo no sukcesów wojennych i doczekania wigilii w wolnej Polsce. Ludność Bielaw gościła u siebie partyzantów przez całe święta, aż do Nowego Roku.

STEFANÓW. Wkrótce po świętach oddział przeszedł do Stefanowa, gdzie zakwaterował się u Maruszewskiego. Przybywali tu do Hubala różni ludzie, przeprowadzano długie rozmowy i narady. Po dwóch tygodniach oddział opuścił wieś.

FRYSZERKA. Partyzanci rozlokowali się tu w dwóch chałupach. Zgłaszali się nowi ochotnicy z Tomaszowa Mazowieckiego, Brudzewic i innych miejscowości. W tym czasie oddział liczył 30 osób. Rozpoczęto ćwiczenia wojskowe i montowanie sieci wywiadowczej.

ANIELIN. Major z kilkoma ludźmi kwaterował na skraju wsi u Laskowskiego, resztę umieszczono w sąsiednich chałupach. Nieustannie napływali ochotnicy, odbywały się ćwiczenia. 31.01.1940 r. oddział opuścił wieś, aby tu wrócić jeszcze raz pod koniec kwietnia tego roku i niestety ponieść klęskę.

RADZICE MAŁE. Oddział zatrzymał się tu u Jana i Piotra Matysiaków. Stacjonował jedną dobę, a następnie ruszył do Gałek Kszczonowskich.

GAŁKI KSZCZONOWSKIE. Położone na południe od Gielniowa. Oddział stanął we wsi 2 lutego. Tu powiększył swoje szeregi do 312 osób. Wśród nowo zaciężnych najwięcej było tomaszowian. Oddział składał się z 3-ch plutonów piechoty, tyluż plutonów kawalerii i 1 plutonu cekaemów. Zorganizowano intendenturę, pełniono służbę wartowniczą i patrolową. Likwidowano szpiegów. 13 marca przybył do Gałek wysłannik Komendy Głównej ZWZ z rozkazem demobilizacji, na skutek czego duża liczba partyzantów opuściła oddział. Przy majorze pozostało 70 osób.

HUCISKO. Położone na pd. od Przysuchy. W połowie marca oddział przeniósł się do Huciska, gdzie zwiększył swój stan do 100 osób. Tu „Hubal” wraz ze swymi ludźmi spędził święta Wielkanocne. Były one jeszcze spokojne, chociaż w okolicy roїło się od niemieckich agentów. W kilka dni później pojawiła się policja, SS i żandarmeria. 30 marca doszło do bitwy. Zginęło wówczas 6 hubalczyków, a 2 odniosło rany. Po stronie niemieckiej było bardzo wielu zabitych. Tego dnia wieczorem, „Hubal” skierował się w lasy suchedniowskie, a 31 marca przybył do Szałasu Starego, gdzie został otoczony przez wroga. Po walce i próbie przedostania się w Góry Świętokrzyskie, zdecydował się na powrót w lasy spalskie. W czasie gdy oddział przedzierał się w opoczyńskie, Niemcy w okrutny sposób przeprowadzili pacyfikację wsi, w których on przebywał. Rozstrzelali około 500 chłopów i doszczętnie spalili niektóre wsie. Od 13 kwietnia major stacjonował w okolicach Studzianny. 29 kwietnia, będąc w Wólce Kuligowskiej, otrzymał wiadomość, że tropią go Niemcy. Wobec tego poszedł do Ponikły, a następnie do Fryszerki, skąd miejscowy młynarz przeprowadził go wraz z resztą oddziału do Anielina. Partyzanci nie zatrzymali się we wsi, lecz w pobliskim gęstym zagajniku. Zostali tu osaczeni przez Niemców. W czasie walki, 30 kwietnia 1940 r. zginął „Hubal”, śmiertelnie ugodzony w brzuch. Później triumfatorzy wystawili zwłoki w Poświętnem na widok publiczny, domagając się, aby spędzona ludność rozpoznała je. Dotąd nie ustalono, gdzie pochowano dowódcę pierwszego w Polsce i Europie oddziału partyzanckiego walczącego z hitlerowcami. Na skraju zagajnika, gdzie poległ, społeczeństwo ziemi opoczyńskiej uczciło jego pamięć wzniesieniem kamiennego pomnika. Co roku w maju społeczeństwo ziemi opoczyńskiej oddaje hołd Majorowi „Hubalowi” uroczystym apelem poległych, złożeniem wieńców i zapaleniem symbolicznego znicza.